

Barn- och ungdomsnämnden

2023-03-15

Dnr BOU 2021-898

Skolinspektionen
Box 330
581 03 Linköping

Yttrande till Skolinspektionen avseende tillsyn av Järdalaskolan, Dnr SI 2021:7514

Barn- och ungdomsnämnden lämnar följande yttrande till Skolinspektionen:

Undervisning och lärande

1. *Se till att undervisningen, i de ämnen eleverna ska ges undervisning i, bedrivs under ledning av lärare som ansvarar för undervisningen.* Undervisningen ska ledas av legitimerade och behöriga lärare om inte någon av skollagens undantagsregler är tillämpliga. Huvudmannen ska vid redovisningen den 28 februari 2023 inkomma med en redogörelse för hur huvudmannen har följt upp och försäkrat sig om att bristen är åtgärdad. (1 kap. 3 § och 2 kap. 13, 15 och 18 §§ skollagen)

Undervisningen planeras och leds av lärare som genom eht och specialpedagog fått tydliga genomgångar av elevernas behov av Anpassningar och hittills tydliggjorda svårigheter. Lektionsplaneringar för varje lektion ligger i en gemensam (lärare och resurspersonal) drive indelade i ämnesmappar. Varje lektion är indelad i delarna 1-2-3, där 1 står för startblock/ incheckning som ett exempel kan svenskalektionen inledas med "Bokstavslandet" (ett UR program för F-3), därefter följer del 2 som utgör själva huvuddelen/ huvuduppgiften där eleverna får arbeta enskilt med uppgifter kopplat till startblocket. Några elever kan sitta kvar i rummet och jobba tillsammans med den ämnesansvariga läraren, andra går till ett intilliggande rum där de kan arbeta ostört med stöd av resursperson (som genom gemensam drive har tillgång till allt material). Dialog mellan ämnesansvarig lärare och resursperson pågår hela tiden och ämnesansvarig lärare finns alltid tillgänglig i rummet intill (där hen också jobbar med de elever som sitter kvar i det större rummet).

De elever som går på Järdalaskolan (och andra resursskolor) har av olika anledningar ofta erfarenheter som gett dem en bristande tilltro till vuxna och/ eller lärare och en bristande tilltro till sin egen förmåga. De kan ha svårt med stora skolor eller en klass med många elever, utifrån svårigheter att interagera med andra eller att fokusera och fånga upp och förstå vad som efterfrågas. De kan vidare också ha svårigheter att leva upp till förväntningarna på hur man som elev ska bete sig och vad man som elev ska åstadkomma under lektioner. De kan också ha svårt med motivationen att lösa de uppgifter som skolan erbjuder.

Barn och ungdomar med koncentrationssvårigheter har mindre marginaler för påfrestningar och blir fortare trötta än andra barn och ungdomar. Mycket energi går åt till att göra saker som andra barn och ungdomar inte alls behöver anstränga sig för varför ett varierat arbetssätt med kortare intervaller kan vara ett nödvändigt arbetssätt.

Undervisningen på Järdala och andra resursskolor behöver utifrån detta ofta anpassas vad gäller innehåll, längd, ljud och antal personer i rummet etc.

Utcheckning utgör del 3 i varje lektion och tanken är att denna del ska erbjuda variation men också utgöra en motivator att orka hålla ut till lektionens slut då denna del ofta har ett lekfullare inslag. Ambitionen för denna tredje del av lektionen är att det ska finnas en koppling till det lektionen i övrigt handlat om. Denna del upplevs av personalen efter hand minska i tid (vanligtvis annars 10 minuter) då eleverna utifrån att ha kommit igång och lyckats med skolarbetet, själva påtalar att de önskar bli klara med de eller den uppgift som påbörjats under lektionens del 2.

Den bedömning som huvudmannens gör är att en organisation för undervisning där lärare enligt ovan leder och ansvarar för undervisningen finns.

Huvudmannen har genom möten där avdelningschef grundskola, verksamhetsområdeschef, rektorer, kvalitetskoordinator och utredare närvarat lagt en plan för ett gemensamt arbete kring säkerställande av att de brister som påtalats av Skolinspektionen åtgärdas.

Verksamhetsområdeschef har inbjudit till avstämmande möten där rektorer, kvalitetskoordinator och utredare redovisat var processen befinner sig, vilka punkter som bedömts korrigerade och vilka delar som kvarstår.

Rektor, kvalitetskoordinator och utredare har besökt verksamheten för stöd och bedömning av de påtalade bristerna.

Vidare har utredare utöver ovanstående inbjudit till separata möten med lärare, fritidspersonal/ resurspersonal och eht utifrån av SI påtalade brister.

2. Se till att eleverna ges undervisning i de ämnen och minst i den omfattning som anges i timplanen. Undervisningen ska minst omfatta den garanterade undervisningstiden för respektive ämne under lågstadiet, om inte avvikelser är beslutade genom beslut om anpassad studiegång. Huvudmannen ska vid redovisningen den 28 februari 2023 inkomma med en redogörelse för hur huvudmannen har följt upp och försäkrat sig om att bristen är åtgärdad. (3 kap. 12 § och 10 kap. 4 § skollagen, 9 kap. 3 § skolförordningen [2011:185] och bilaga 1 skolförordningen samt Läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet [SKOLFS 2010:37, nedan Lgr 22], 2.8 Rektorns ansvar)

Rektor har korrigerat tidigare schema och fört samtal med den undervisande personalen. Undervisning i de ämnen och i den omfattning som anges i timplanen ges idag på Järdala.

Utifrån elevernas särskilda behov, där specialpedagogen från enhetens eht gått igenom dessa med personalen, bedöms det lektionsupplägg som beskrivs ovan vara ett väl fungerande arbetssätt vilket bekräftas vid besök. De lektioner i olika ämnen som framgår av schemat är de lektioner som ges. Del tre av lektionen som är tänkt som en motivator och differentiering (varierande arbetssätt), men också som en anpassning efter den tid som eleverna utifrån olika svårigheter orkar fokusera, ska sträva efter att ha ett innehåll med koppling till lektionen i övrigt (tex kan en lektion i geografi avslutas med ett spel/ aktivitet kopplat till kartträning e dyl). I de fall där anpassad studiegång är aktuellt anpassas schemat utifrån beslut taget av rektor.

Huvudmannens bedömning är att eleverna ges undervisning i de ämnen och i den omfattning som anges i timplanen.

Huvudmannen har genom möten där avdelningschef grundskola, verksamhetsområdeschef, rektorer, kvalitetskoordinator och utredare närvarat lagt en plan för ett gemensamt arbete kring säkerställande av att de brister som påtalats av Skolinspektionen åtgärdas.

Verksamhetsområdeschef har inbjudit till avstämmande möten där rektorer, kvalitetskoordinator och utredare redovisat var processen befinner sig, vilka punkter som bedömts korrigerade och vilka delar som kvarstår.

Rektor, kvalitetskoordinator och utredare har besökt verksamheten för stöd och bedömning av de påtalade bristerna.

Vidare har utredare utöver ovanstående inbjudit till separata möten med lärare, fritidspersonal/ resurspersonal och eht utifrån av SI påtalade brister.

3. *Se till att undervisningen i fritidshemmet utgår från och omfattar syftet och det centrala innehållet i läroplanens fjärde del.* Huvudmannen ska i samband med redovisningen den 28 februari 2023 inkomma med övergripande planeringar som beskriver hur undervisningen i fritidshemmet utgår från syfte och centralt innehåll. Huvudmannen ska vid redovisningen också inkomma med en redogörelse för hur huvudmannen har följt upp och försäkrat sig om att bristen är åtgärdad. (14 kap. 2 § skollagen, 13 kap. 1 § skolförordningen, Lgr 22, 4 Fritidshemmet)

Samarbete mellan personalen på Järdala och personalen på intilliggande Fredriksbergsskolans fritidshem pågår sedan en tid tillbaka. Samarbetet innebär att Järdalas elever/ barn med stöd av Järdalas fritids-/ resurspersonal, steg för steg deltar i de aktiviteter och den planering som gäller för Fredriksbergsskolan. För närvarande i enligt med nedanstående veckoschema:

Måndagar: Fritidsjympa med Fredriksberg

Tisdagar: "Mellis" i matsalen med Fredriksbergsskolan (social träning i storgrupp).

Barnen/ eleverna kommer från och med nu att gå in i Fredriksbergsskolans skapandeverkstad. De kommer också att få ta schack-körkort.

Onsdagar: "Mellis" i matsalen med Fredriksbergsskolan (social träning i storgrupp), därefter går man tillsammans till biblioteket.

Torsdagar: Arbete med att skapa en affär kommer att börja kommande vecka (här är tanken att arbetet ska utgöra ett samarbete mellan fritidsverksamheten och undervisningen i SO (ekonomi), se bifogad planering (Bilaga).

Fredagar: Fredagskul, innehållet planeras vecka för vecka.

En erfaren förstelärare inom fritidsverksamheten har hittills haft möjlighet att vid två tillfällen träffa rektor och fritidspersonal. Syftet med träffarna har varit att stötta dem i hur att planera fritidsverksamheten utifrån läroplanens syfte och mål.

Fritidspersonalen har också blivit inbjudna till och deltagit i kommunövergripande nätverksträffar som syftar till att skapa en likvärdighet mellan kommunens fritidshem, öka kunskapen om undervisning i fritidshemmet samt skapa diskussioner och erbjuda erfarenhetsutbyte och kollegialt lärande.

Huvudmannens bedömning är att fritidshemmet kompletterar den utbildning som erbjuds på Järdala, stimulerar elevernas utveckling och lärande och erbjuder dem en meningsfull fritid och rekreation. De anpassningar som gjorts i samarbetet genom stegvis deltagande i aktiviteter med stöd av Järdalaskolans resurspersonal utifrån en helhetssyn på eleverna och deras bedömda behov upplevs också vara väl avvägda.

Huvudmannen bedömer vidare att rektor, genom ovanstående, utifrån sitt ansvar gjort vad som för närvarande kunnat göras. Detta med hänsyftning till svårigheterna att hitta lärare med utbildning mot fritidshem.

Huvudmannen ser utifrån ovanstående nämnda svårigheter att hitta lärare till fritidshemmen, och det begränsade antal barn/elever från enskilda resursskolor som önskar/behöver en plats på fritidshem (och den inverkan det kan ha på möjligheten till utvecklande aktiviteter), behov av samarbete likt ovanstående med fritidsverksamhet på närliggande eller annan skola.

Huvudmannen har genom möten där avdelningschef grundskola, verksamhetsområdeschef, rektorer, kvalitetskoordinator och utredare närvarat lagt en plan för ett gemensamt arbete kring säkerställande av att de brister som påtalats av Skolinspektionen åtgärdas.

Verksamhetsområdeschef har inbjudit till avstämmande möten där rektorer, kvalitetskoordinator och utredare redovisat var processen befinner sig, vilka punkter som bedömts korrigerade och vilka delar som kvarstår.

Rektor, kvalitetskoordinator och utredare har besökt verksamheten för stöd och bedömning av de påtalade bristerna.

Vidare har utredare utöver ovanstående inbjudit till separata möten med lärare, fritidspersonal/ resurspersonal och eht utifrån av SI påtalade brister.

Särskilt stöd

4. Se till att det av elevernas åtgärdsprogram framgår hur deras behov av särskilt stöd ska tillgodoses. (3 kap. 8 § skollagen, Lgr 22, 2.8 Rektorns ansvar)

En genomgång av alla åtgärdsprogram har skett för att säkerställa att såväl elevernas behov som hur behovet ska tillgodoses framgår. Mindre ingripande stödinsatser i form av extra anpassningar är nu skilda från åtgärdsprogrammen. Av åtgärdsprogrammen framgår, utifrån det underlag resursskolan haft tillgång till vid överlämning från avlämnande skola, vilka anpassningar som tidigare varit verksamma och vilka anpassningar som man bedömer behöver fortsätta eller förändras i och med skolbytet och de förändrade förutsättningar det bedöms medföra.

Det pågår i kommunen också ett arbete med kompetensutveckling kring det särskilda stödet dvs. att, hur och när en utredning ska göras kring en elev, att det av åtgärdsprogrammen framgår hur behovet av stöd ska tillgodoses och att åtgärderna är konkreta och utvärderingsbara etc. Införandet av lärportalen Unikum har och kommer också att innebära ett stöd i arbetet med pedagogisk dokumentation, individuella utvecklingsplaner, elevdokumentation och omdömen etc.

Ingen av eleverna på Järdala bedöms idag ha behov av enskild undervisning. För en elev påverkar mående och dagsform förmågan att kunna dela undervisningsrummet med andra. Eleven har dock samma schema som övriga elever, delar alla utrymmen med övriga elever, liksom raster, idrott och lunch.

Eht har tillsammans med undervisande personal och resurspersonal gått igenom samtliga elevers åtgärdsprogram och behovet av stöd utifrån detsamma. Huvudmannens bedömning är att det av åtgärdsprogrammen framgår hur elevernas behov av särskilt stöd ska tillgodoses.

Huvudmannen ser ett fortsatt behov av arbete med att ta fram rutiner för elevhälsans samtliga kompetenser, med ett tydliggörande av betydelsen av de olika professionernas perspektiv vid utredningar rörande elevernas behov av särskilt stöd.

I arbetet med att utveckla resursskolorna och på bästa sätt möta elevernas behov, på Järdalaskolan och övriga resursskolor, bedömer huvudmannen att skolans ledning behöver ta ställning till behovet av speciallärare inom enheten.

Huvudmannen har också uppmärksammat behovet av kvalitetsutveckling och omfattning av underlag och processer inför urvalet till resursskola.

Elevhälsan har sedan en tid utökat sin kompetens och kommer nu ha tillgång till skolsköterska på 40%.

5. Se till att fatta beslut om enskild undervisning respektive anpassad studiegång i enlighet med författningarnas krav i de fall dessa särskilda stödåtgärder används. (3 kap. 9, 11 och 12 §§ samt 29 kap. 10 § skollagen).

Behov av enskild undervisning bedöms för närvarande inte föreligga på Järdalaskolan. I det fall beslut om enskild undervisning eller anpassad undervisning behöver tas är skolans nuvarande rektorer idag införstådda med att dessa beslut inte kan delegeras.

På barn- och ungdomsnämndens vägnar

Elias Aguirre

Ordförande

BILAGA

Pedagogisk planering

Järdalaskolans fritidshem

Respekt-Ansvar-Omtänksamhet

Tema/Aktivitet: EKONOMI

Du ska få möjlighet att utveckla din förmåga att:

- Skapa och upprätthålla goda relationer samt samarbeta utifrån ett demokratiskt och empatiskt förhållningssätt.
- Utforska och beskriva företeelser och samband i natur, teknik och samhälle

Centralt innehåll och koppling till styrdokument:**LGR22:**

- Samtala, lyssna, ställa frågor samt framföra egna tankar, åsikter och argument om olika områden, tex estetiska frågor och vardagliga händelser
- Ord och begrepp som uttrycker behov, känslor, kunskaper och åsikter. Hur ord och yttranden kan uppfattas av och påverka en själv och andra
- Olika material, redskap och tekniker för att skapa och uttrycka sig
- Matematik som redskap för att beskriva vardagliga företeelser och för att lösa vardagliga problem
- Byggnad och konstruktion med hjälp av olika material, redskap och tekniker

Förväntad effekt:

Förväntad effekt beskriver vad eleverna ska lära av undervisningen. När förväntad effekt formuleras blir förmåga och centralt innehåll, verksamhetens behov samt elevernas intresse viktiga utgångspunkter.

- Att eleverna ska få uppfattning om pengars värde.

- Ha roligt tillsammans.

Utvärdering:

Beskriv hur ni ska dokumentera och utvärdera hur väl effekten har nåtts.

- Via observationer kan vi se om barnen har roligt.
- Löpande samtal och frågor med eleverna om pengarnas värde.

Undervisning/ arbetssätt v 9-14:

Beskriv de aktiviteter och det innehåll som eleverna kommer att få möta för att nå målen.

Vad / Hur:	När:	Vem:
Skapa och leka affär.	Eftermiddagar mellan 14:30 -15:30.	Samtliga elever och pedagoger i verksamheten.

Tillfälle 1: Genomgång med elever samt inventeringslista. Börja skapa pengar.

Tillfälle 2:

Tillfälle 3:

Tillfälle 4:

Tillfälle 5:

Tillfälle 6:

Reflektion:

Beskriv hur ni går vidare efter avslutat arbete.